

בש"פ 3633/15 - מדינת ישראל נגד נאג'י זוערוב

בבית המשפט העליון

בש"פ 3633/15

לפני: כבוד השופט י' דנציגר

העוררת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: נאג'י זוערוב

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע
(השופט נ' אבו-טהה) במ"ת 4082-03-15 מיום
25.5.2015

בשם העוררת: עו"ד אייל כהן, עו"ד יואב קישון

בשם המשיב: עו"ד אביגדור פלדמן, עו"ד מירב חורי

החלטה

לפני ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בבאר שבע (השופט נ' אבו-טהה) במ"ת 4082-03-15 מיום 25.5.2015, בה הורה בית המשפט על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בתנאים מגבילים.

רקע והשתלשלות

עמוד 1

1. נגד המשיב, תושב עזה, הוגש ביום 2.3.2015 כתב אישום המחזיק עשרה אישומים ובהם שורת עבירות ביטחון חמורות. ארבעה אישומים עוסקים בפעולות שביצע המשיב למען קידום הקשר שקשר עם אחיו (להלן: האח), סוחר עזתי, ועם אנשים נוספים, לשם המשך פעילותו של האח, שעניינה מכירת סחורות לארגון החמאס המשמשות אותו בפעילות טרור. על פי הנטען, על מנת שהאח יוכל להמשיך בפעילותו שנאסרה על ידי הרשויות, הוקמה חברת קש שהמשיב נרשם כמנהלה, והכל תוך יצירת מצג שווא לפיו החברה - ולא האח - היא שקונה את הסחורות. בדרך זו הוכנסו לרצועת עזה מוצרי ברזל שונים בהיקף עצום וסחורות בשווי העולה על 280,000 ש"ח וכן נכשל ניסיון להכניס סחורות בשווי של כ-300,000 ש"ח. ששת האישומים הנוספים עוסקים בכך שהמשיב מכר לפעילי חמאס בהזדמנויות שונות מוצרי ברזל שונים ומגוונים, לרבות לוחות ברזל במשקל של 3-4 טונות, אשר שימשו את החמאס למטרותיו הצבאיות לרבות לשם דיפון מנהרות. בשל הפעילות האמורה, שהתרחשה למן 2013 ועד תחילת 2015, הואשם המשיב בעבירות של קשירת קשר לפשע, קשירת קשר לסיוע לאויב במלחמה, מתן שירות להתאחדות בלתי מותרת, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, איסור פעולה ברכוש טרור ועוד.

2. עם הגשת כתב האישום ביקשה העוררת לעצור את המשיב עד תום ההליכים נגדו. סנגורו של המשיב הסכים לקיומן של ראיות לכאורה אך טען כי עוצמתן נמוכה, באופן המצדיק את שחרור המשיב לחלופת מעצר. בתום הדיון בבקשת העוררת, הורה בית המשפט המחוזי על עריכת תסקיר מעצר בעניינו של המשיב. התסקיר מיום 19.4.2015 העלה כי מדובר באדם בן 32, נשוי ואב לילדים קטינים ונעדר עבר פלילי. שירות המבחן התרשם כי המשיב נוטה להציג את עצמו באופן מגמתי ונוקט ערפול ביחס לטיב עבודתו, יחסיו העסקיים עם ארגוני טרור, כמו גם באשר לעמדותיו האידיאולוגיות. כמו כן העריך כי המשיב מונע משיקולי רווח והפסד ומתקשה לעמוד בפני פיתוי כלכלי. לצד זאת, התרשם שירות המבחן כי מדובר באדם המשקיע מאמצים לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי ופועל למען הצלחת חנותו. על רקע זה נקבע כי קיימת רמת סיכון להישנות התנהגות פורצת גבול. אשר לחלופה שהוצעה, התרשם שירות המבחן כי הערבים מבינים את האחריות המוטלת עליהם אך אינם מכירים את המשיב לעומק ואינם מהווים דמויות סמכותיות עבורו. משכך, נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרור המשיב לחלופה שהוצעה.

3. לאחר שבית המשפט המחוזי עיין בתסקיר המעצר והתרשם באופן בלתי אמצעי מהמפקחים שהוצעו, הוא הורה בהחלטתו מיום 25.5.2015 על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר בתנאים מגבילים. נקבע כי קיימת תשתית ראייתית לכאורית נגד המשיב למרות ההשגות שהעלה הסנגור ביחס לעוצמתה. כמו כן, צוין כי ככלל מצדיקות עבירות ביטחון מעצר של הנאשם עד תום הליכים נגדו. ואולם מספר טעמים הובילו את בית המשפט להורות על שחרורו של המשיב לחלופת מעצר במקרה דנא. בית המשפט התרשם לחיוב מהחלופה ומהמפקחים המוצעים. נקבע כי לפחות שניים מהמפקחים מכירים היטב את המשיב ואת משפחתו, מודעים לאחריות המוטלת עליהם והרושם הוא כי הם משמשים גורם סמכותי למשיב. עוד נקבע כי להבדיל מנאשמים אחרים בפרשה שמיוחסות להם עבירות דומות, המשיב לא הוזהר על ידי הרשויות ומעבר הסחורות המיוחסות לו היה באישור גורמי הביטחון. בית המשפט דחה את טענת העוררת כי היקף האישומים המיוחס למשיב עולה על זה של יתר המעורבים. נקבע כי ישנם מעורבים המואשמים בפרטי אישום רבים יותר וכי דווקא האישומים החמורים יחסית בעניינו של המשיב הם אותם האישומים שיוחסו לאחרים. עוד צוין בית המשפט כי הסחורות שהעביר המשיב הן "אזרחיות" באופיין ולא צבאיות וכי מעשיו לא בוצעו על רקע אידיאולוגי. לבסוף עמד בית המשפט על נסיבותיו האישיות של המשיב בציינו כי מדובר באדם נורמטיבי, בעל משפחה, ללא עבר פלילי, אשר שיתף פעולה עם רשויות החקירה ונתן במעצר לראשונה בחייו. על יסוד האמור, הורה בית המשפט על שחרור המשיב למעצר בית מלא ביחידת דיור הנמצאת בבניין המשרדים של הערבים מאהר ומערוף סרסור בשוב כפר קאסם, תחת פיקוחם של ערבים אלו, בנוסף לפיקוחם של שני ערבים נוספים לסירוגין (טהה עומר ועאמר חאתם); איזוק אלקטרוני; הפקדה כספית בסך 100,000 ש"ח; ערבות עצמית וצד ג' על סך

100,000 ש"ח כל אחד; איסור יצירת קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה; ליווי לכל הדיונים בפרשה על ידי שניים מהעורבים.

4. בית המשפט המחוזי עיכב ביצוע החלטתו דן לבקשת העוררת, ל-48 שעות. ביום 27.5.2015 החלטתי בהסכמת באי-כוח המשיב על המשך עיכוב הביצוע עד להחלטה אחרת של בית משפט זה.

טענות הצדדים בערר

5. העוררת - באמצעות באי-כוחה, עו"ד אייל כהן ועו"ד יואב קישון - טוענת כי אין אפשרות לשחרר את המשיב לחלופת מעצר לנוכח מסוכנותו ומפאת החשש הממשי כי יימלט מהדין. לטענתה, שתי קבוצות האישומים המיוחסות למשיב - קשירת הקשר להברחת הסחורות וכן רצף מכירות של סחורות לחמאס - מלמדות על מסוכנות רבה. היא סבורה כי בית המשפט המחוזי לא העניק משקל ראוי לטיב העבירות, היקפן ותדירותן, וכן לא העניק משקל לקביעתו בדבר קיומה של תשתית ראייתית לכאורית, שלא חל בה כרסום. עוד נטען כי בית המשפט שגה באבחון עניינו של המשיב מעניינם של יתר המעורבים בפרשה, כאשר רק למשיב מיוחס שילוב של קשירת קשר להברחת סחורות ומכירת סחורות ישירות לחמאס, גם יחד. פעילות משולבת זאת ממקמת את המשיב בליבת הסיכון הנשקף לציבור, כך לגישה. כמו כן, נטען כי לא היה מקום לזקוף "לזכות" המשיב את העובדה שלא הוזהר על ידי הרשויות, בניגוד ליתר המעורבים. עוד גורסת העוררת כי ניתן משקל יתר לעובדה שמדובר בסחורות "אזרחיות" כביכול, וכי שאלת המניע שבבסיס המעשים, אידיאולוגי או כלכלי, אינה יכולה לשמש נסיבה לקולא. לבסוף טוענת העוררת כי למשיב תמריץ ממשי להימלט לרצועת עזה, שם מרכז חייו ומשפחתו, או לגדה המערבית הנמצאת לא רחוק מחלופת המעצר שהוצעה. לשיטתה, אין בנמצא חלופת מעצר או הפקדה כספית שבכוחן לאיין חשש זה.

6. המשיב - באמצעות באי-כוחו, עו"ד אביגדור פלדמן ועו"ד מירב חורי - סומך את ידיו על החלטתו של בית המשפט המחוזי, שהתרשם כי חלופת המעצר שהוצעה נותנת מענה לחשש מפני הימלטות מהדין וכי המפקחים מכירים את המשיב היטב, בניגוד לקביעת שירות המבחן. נטען כי יכולתו של המשיב להימלט היא מוגבלת ביותר, אם בכלל קיימת. אשר למסוכנותו, טוענים באי-כוחו של המשיב כי בישראל אין באפשרותו של המשיב למכור סחורות לעזה ולחמאס בפרט. לשיטתם, יש להשוות את המשיב לנאשמים הישראליים בפרשה, אשר לטענתו מואשמים במעשים חמורים מאלו המיוחסים למשיב, וחרף זאת שוחררו לחלופת מעצר בהחלטה של בית משפט זה. מעבר לכך, גורסים באי-כוחו של המשיב כי אף שהסכימו לקיומן של ראיות לכאורה, הראיות הן חלשות וקיימת מחלוקת בנוגע לשאלת ידיעתו של המשיב כי הסחורה משמשת את החמאס. בהקשר זה הוטעם כי השב"כ לא אסר על המשיב לסחור עם ישראלים או להעביר סחורה בעלת אופי אזרחי לתוך עזה; כי העברת הסחורה נעשתה באישור הגורמים הרלוונטיים ובגלוי; וכי לא ניתן לצפות מסוחר ברזל לעקוב אחר כל קילוגרם של סחורה שהכניס לרצועה בהיתר, ולבחון לאיזו פעילות היא משמשת.

דיון והכרעה

7. עיינתי בנימוקי הערר, שמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפני והגעתי לכלל מסקנה כי דין הערר להידחות, בכפוף להחמרה מסוימת בתנאי השחרור, כמפורט להלן. אכן, המעשים המיוחסים למשיב בכתב האישום מלמדים באיכותם ובכמותם על כך

שנשקפת ממנו מסוכנות, וזאת גם בהתאם לחזקת המסוכנות הקבועה בסעיף 21(א)(1)(ג)(2) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996, שעניינו בביצוע עבירות ביטחון. ברם, לא מצאתי עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט המחוזי, לפיה ניתן לאיין את מסוכנותו של המשיב וכן את החשש שיימלט מהדין באמצעות שחרורו לחלופת מעצר. הצדדים הקדישו חלק נכבד מטיעוניהם להשוואה בין המשיב לבין נאשמים אחרים בפרשה, אשר רובם שוחררו לחלופות מעצר [ראו: בש"פ 2191/15 מדינת ישראל נ' ישראל (8.4.2015); בש"פ 2413/15 מדינת ישראל נ' בן חמו (3.4.2015); ומנגד: בש"פ 1780/15 שביר נ' מדינת ישראל (23.3.2015); בש"פ 3303/15 מדינת ישראל נ' פרץ (19.5.2015)]. ואולם יש לזכור כי בסופו של דבר, יש לבחון כל מקרה באופן אינדיבידואלי בהתאם לנסיבותיו.

חלופת המעצר שהוצעה היא הדוקה וכוללת מעצר בית מלא תחת איזוק אלקטרוני, בפיקוחם של ארבעה ערבים לסירוגין, כשמנגד הפקדה כספית וערבויות בסכומים שאינם מבוטלים. ער אני לכך ששירות המבחן נמנע מהמלצה על שחרורו של המשיב והעריך כי המפקחים אינם מהווים דמויות סמכותיות עבורו. אך כידוע, הגם שלהמלצתו של שירות המבחן משקל בהיותו גורם מקצועי, ההכרעה מסורה בסופו של דבר לבית המשפט [ראו למשל: בש"פ 7848/10 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (2.11.2010); בש"פ 8902/02 נבלוסי נ' מדינת ישראל (30.10.2010)]. בית המשפט המחוזי התרשם באופן ישיר מהמפקחים בדיון שנערך בהשתתפותם, והגיע למסקנה כי לפחות שניים מהם מכירים היטב את המשיב ואת משפחתו, כי מדובר באנשים נורמטיביים המודעים היטב לחובות המוטלות עליהם וכי ביכולתם לשמש גורם סמכותי עבור המשיב. איני מוצא הצדקה להתערב במסקנה זו של בית המשפט, המבוססת כאמור על התרשמות בלתי אמצעית מהמפקחים.

אוסף כי מצאתי ממש בטענת ההגנה כי כל אימת שהמשיב מוחזק בישראל, אין לו אפשרות מעשית להוסיף ולבצע את העבירות שאותן ביצע על פי החשד. אזכיר בהקשר זה כי התרשמות שירות המבחן היא כי מדובר באדם שמשקיע מאמצים לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, ללא עבר פלילי עד לפרשה זו. סבורני כי התנאים המגבילים שנקבעו בגדרה של חלופת המעצר, לרבות האיסור על יצירת קשר ישיר או עקיף עם מי מהמעורבים בפרשה, יש בהם כדי לרסן את החשש בהיבט זה. עם זאת, בשים לב לפיתוי העומד בפני המשיב לנסות ולהימלט מאימת הדין לרצועת עזה, שם מרכז חייו, או לגדה הנמצאת מרחק לא רב ממקום החלופה, סבור אני כי יש מקום להחמיר את התנאים המגבילים, כך שסכום ההפקדה הכספית יועמד על סך של 200,000 ש"ח; הערבויות תעמודנה על סך של 150,000 ש"ח כל אחת (ערבות עצמית וערבויות צד ג'); ובנוסף כל מפקח מבין ארבעת המפקחים יפקיד הפקדה כספית בסך של 25,000 ש"ח. דומני כי בהחמרה זו יש כדי לתת מענה לחשש מפני הימלטות, בשים לב לכך שהעבירות בוצעו לכאורה למען רווח כספי, יותר מאשר על בסיס אידיאולוגי.

8. סוף דבר, הערר נדחה. המשיב ישוחרר למעצר בית מלא בתנאים שקבע בית המשפט המחוזי בהחלטתו מיום 25.5.2015, וזאת לאחר שסכום ההפקדה הכספית יוגדל לסך של 200,000 ש"ח, הערבויות תוגדלנה לסך של 150,000 ש"ח כל אחת וכל מפקח מבין ארבעת המפקחים יפקיד סך של 25,000 ש"ח.

ש ו פ ט

31/05/2015